

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för utveckling

2009/0038(CNS)

29.7.2009

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

från utskottet för utveckling

till fiskeriutskottet

över förslaget till rådets förordning om ingående av ett partnerskapsavtal om fiske mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Guinea (KOM(2009)0120 – C7-0003/2009 – 2009/0038(CNS))

Föredragande: Eva Joly

PA_Legam

KORTFATTAD MOTIVERING

I artikel 178 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen står följande:
”Gemenskapen skall beakta målen [för utvecklingssamarbete] då den genomför sådan politik som kan beröra utvecklingsländerna”. Mot bakgrund av detta bör utvecklingsutskottet utvärdera gemenskapens externa fiskeripolitik, såsom det angavs i Europaparlamentets resolution om konsekvens i utvecklingspolitiken och effekterna av EU:s exploatering av vissa biologiska naturresurser på utvecklingen i Västafrika¹. Partnerskapsavtalet om fiske med Guinea kunde således inte ses som ett verktyg för utveckling, eftersom dess huvudsyfte var att utverka subventionerat tillträde för EU:s fiskeflottor till Guineas fiskevatten och inte att främja utvecklingen av samhället i Guinea. För kommissionen har det alltid stått klart att dessa avtal är renodlade handelsavtal.

Såsom ett svar på den utbredda kritik som riktats mot gemenskapens externa fiskeripolitik har villkoren i partnerskapsavtalen om fiske gjorts avsevärt bättre än vad de var i fiskerivtalen före 2004.

- Varje avtal görs till föremål för en oberoende utvärdering, låt vara att dessa utvärderingar inte är tillgängliga för allmänheten.
- Det finns en exklusivitetsklausul som förhindrar privata avtal.
- Uppföljningen av vart pengarna går har blivit bättre, fastän det fortfarande återstår att utvärdera vilka verkliga effekter dessa förändringar haft.

De förordningar som nyligen antagits, dels om olovligt, orapporterat och oreglerat fiske och dels om tillstånd för fiskeverksamhet utanför gemenskapens vatten, har gett kommissionen ytterligare medel för tillsynen över att gemenskapsfartygen rättar sig efter gällande regler. Överlag har EU nu en bättre avtalsordning än när det tidigare avtalet med Guinea förhandlades fram.

Partnerskapsavtalet om fiske med Guinea 2009–2012

Fiskemöjligheter

Det nya protokollet tillåter 40 gemenskapsfartyg att fiska efter tonfisk i Guineas exklusiva ekonomiska zon. Det finns ingen gräns för hur mycket tonfisk som får fångas men EU ska betala 325 000 EUR i förskott som avgift för en fångst på 5 000 ton. Om gemenskapsfartygen fångar mera kommer ytterligare betalningar att krävas. Det tidigare avtalet tillät också fiske efter bläckfiskar och bottenlevande fisk. I det nuvarande avtalet står det ingenting om fisk eller bläckfisk men räkfiske får bedrivas under 2010 om vissa villkor uppfylls (en ”öppen förvaltning” ska införas för tillträdet till räkfiske, fisket i Guineas vatten ska övervakas bättre och en vetenskaplig analys ska göras av läget för räkbestånden, även om detta inte är förenat med något krav på att bestånden måste vara överflödande rika). Räkfiskemöjligheterna skulle kosta ytterligare 300 000 EUR per år.

¹ P6_TA(2008)0289.

Ekonomisk ersättning

Förutom förskottsbetalningen på 325 000 EUR per år för fisket efter tonfisk ska det ytterligare betalas 125 000 EUR per år ”för att stödja och genomföra de initiativ som tagits som ett led i Guineas sektoriella fiskeripolitik”. Guineas myndigheter kommer att få ”full frihet” att bestämma hur den ekonomiska ersättningen på 450 000 EUR ska användas (liksom också eventuella belopp som betalats för räkfiske). Under de fyra år som partnerskapsavtalet om fiske är i kraft kommer dessutom 1 600 000 EUR att betalas ut för att förbättra Guineas system för fiskeövervakning för att göra det möjligt för Guinea att skaffa ett satellitbaserat övervakningssystem för fiskefartyg (VMS) senast den 30 juni 2010.

De belopp som sammanlagt betalas till Guinea kommer att minska från i snitt 4 miljoner EUR per år enligt det tidigare protokollet till mindre än 1 miljon EUR per år enligt protokollet i det nuvarande avtalet.

Samrådet med parlamentet

Som vanligt har förhandlingarna om avtalet med Guinea förts och avtalet ingåtts utan någon medverkan från Europaparlamentets sida och fartygen har bedrivit fiske alltsedan den 1 januari 2009. Parlamentet har alltså än en gång ställts inför fullbordat faktum. Efter det att det i årtal klagats på detta missförhållande, som praktiskt taget inte alls rättats till, kan det tänkas att enda sättet att få en förbättring till stånd är att kräva omförhandling av avtalet.

En bedömning av avtalet

Avtalsvillkoren i sina detaljer innebär på flera punkter en klar förbättring. Först och främst är det positivt att tillträdet till Guineas vatten begränsats, eftersom man vid utvärderingen av avtalet konstaterat att många bestånd är överexploaterade. Möjligheten till fortsatt räkfiske är dock ytterst oroväckande.

Att betalningarna delats upp i två poster, alltså dels ekonomisk ersättning för de olika fiskemöjligheterna och dels allmänt stöd till Guineas fiskeripolitik, kan ses som ett steg på väg mot att de sammanlagda beloppen som ska betalas till ett tredjeland ska skiljas åt från de mängder fisk som får fångas. Att ha utbetalningsbeloppen hårt kopplade till de tillåtna fångstmängderna motverkar syftet med att minska fiskemöjligheterna i händelse av att bestånden blir överfiskade.

Det är också berömvärt att hela ersättningsbeloppet anslagits till ett stärkande av Guineas fiskeripolitik men det är oklart vilken verkan detta kommer att få. Redan då det tidigare avtalet var i kraft (2004–2008) frågade parlamentet vilken nytta det kunde vara med att ösa in nästan en halv miljon EUR årligen i arbetet med att förbättra kontrollen i Guineas vatten. Transparency International rankar Guinea så pass lågt som på 173:e plats på sin förteckning över hur fria från korruption 180 länder är (”Corruption Perception Index”). Kommissionen får nu lov att förklara exakt hur den tänker gå till väga för att se till att pengarna används till det som de är avsedda för.

Nu återstår frågan om huruvida dessa förbättringar på papperet kommer att omsättas i praktiken med.

Ett annat problem är den kvistiga frågan om förvaltning och insyn i Guinea. Landets tidigare regering, som förhandlade om detta avtal, föll i och med presidentens bortgång och en annan

officer tog över makten. Ingendera regeringen skötte förvaltningen av fisket i Guineas vatten med någon öppenhet och insyn.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för utveckling uppmanar fiskeriutskottet att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Ändringsförslag 1

Förslag till förordning
Skäl 2a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(2a) Det nya partnerskapsavtalet om fiske har dock inte utformats till något verktyg för främjande av utvecklingen i Guinea.

Or. en

Ändringsförslag 2

Förslag till förordning
Skäl 2b (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(2b) Det är ägnat att inge oro att räkfishet i Guineas vatten kanske kommer att återupptas, fastän bestånden utarmats.

Or. en

Ändringsförslag 3

Förslag till förordning
Skäl 2c (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(2c) Det skulle kunna bli mycket svårt för kommissionen att kontrollera i vad mån det ekonomiska stödet som betalas ut till

*Guinea för övervakning av fisket
verkligen används för avsett ändamål.*

Or. en

Ändringsförslag 4

Förslag till förordning Artikel 1

Kommissionens förslag

Partnerskapsavtalet om fiske mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Guinea godkänns *härmed* på gemenskapens vägnar.

Texten till avtalet *åtföljer denna* förordning.

Ändringsförslag

Protokollet till partnerskapsavtalet om fiske mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Guinea *ska omförhandlas så det tas hänsyn till de farhågor som angivits i skälen 2a, 2b och 2c innan avtalet* godkänns på gemenskapens vägnar.

Texten till avtalet *och texten till det omförhandlade protokollet ska åtfölja den förordning med stöd av vilken de godkänns.*

Or. en

Ändringsförslag 5

Förslag till förordning Artikel 3a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Artikel 3a

Kommissionen ska för rådet och Europaparlamentet lägga fram en ingående redogörelse för finansieringen av de åtgärder för hållbar förvaltning av Guineas fiskbestånd som beskrivits i artikel 3 i protokollet om fastställande för perioden 1 januari 2004–31 december 2008 av de fiskemöjligheter och den ekonomiska ersättning som föreskrivs i avtalet mellan Europeiska gemenskapen

*och Republiken Guinea om fiske utanför
Guineas kust.*

Or. en